

[Ellen Strange Petersen.]

som man må tænke på; men dels mener jeg også, at man ikke kommer uden om at tænke på selve skolens indhold. Når alt kommer til alt, er problemet jo ikke blot, hvor langvarig skolegangen er, men i højeste grad også, hvad den bibringer børnene, og mon der ikke er grund til at fastslå, at de udviklingsforskelle, der er hos børn, når de begynder i skolen, ikke absolut udjævnes i løbet af skoletiden, men at skolen må og skal tage hensyn til børnenes vidt forskellige evner og anlæg, og at man må indrette undervisningen efter det. Vi skal have forsøg, men jeg vil meget gerne understrege, at vi i min gruppe lægger stærk vægt på, at disse forsøg bliver underkastet en betryggende kontrol.

Den konservative gruppe er som sagt tilhænger af, at undervisningspligten udvides til 9 år, og vi foreslår sagen henvist til folketingets faste undervisningsudvalg, så de praktiske muligheder kan blive undersøgt. Først og fremmest må man se på, hvad det koster i lokaler og lærere. Ifølge embedsmandsudvalget bliver kravet til bygninger, eller til ekstrabygninger, om man så må sige, som følge af udvidelsen ikke overvældende stort, i alt 410 klasseværelser svarende til 61,5 mill. kr. Disse tal må vi jo nok se lidt mere på.

Hvad lærerbehoget angår, er jeg noget i vildrede. Embedsmandsudvalget mener, at der i 1971-72 vil være et overskud af lærere på ca. 3.800, og at en udvidelse af undervisningspligten kun vil koste ca. 560 lærere. Men i bilag 2 til tillægsbetænkningen til den finanslov, som vi vedtog i går, er der optrykt et notat fra undervisningsministeriet om lærermangelen. Det fremgår heraf, at såfremt der ikke foretages ændringer inden for folkeskolen med hensyn til undervisningspligt, obligatorisk timetal for lærerne og klassekvotient, vil der i 1971-72 stadig være et underskud på ca. 1.500 lærerembeder. Hvis undervisningspligten udvides til 9 år og klassekvotienten sænkes med blot 1, vil der være et underskud på ca. 4.500 lærere. Det er ikke anført, hvad det vil være, hvis man udvider og ikke sænker klassekvotienten.

Men den store forskel fremkommer, så vidt jeg kan se, af forskellig beregning af det ugentlige løn-timetal pr. lærer, og hvad

der er mest realistisk at regne med i den forbindelse, kan jeg altså ikke afgøre her; det må vi prøve at finde frem til i udvalget, men det er unøgtelig ikke uden betydning for sagens løsning og især for den fart, sagen kan løses med.

Foreløbig tilsiger jeg altså på mit partis vegne, at vi med interesse vil arbejde for udvidelsen af undervisningspligten.

P. E. Eriksen: Det forslag til folketingsbeslutning om en udvidelse af undervisningspligten, der her er lagt på bordet, fremsat af den tidligere undervisningsminister hr. K. B. Andersen, giver jo anledning til drøftelse og vil give anledning til diskussioner ude omkring. Jeg kan godt sige, at i venstre er der delte meninger; vi erkender problemerne, vi er villige til at drøfte disse problemer, men jeg kan også straks sige, at der er et stort flertal imod udvidelse af undervisningspligten, og jeg skal forsøge i dette indlæg at anføre nogle af de argumenter, som vi kan komme med i den anledning.

Vort land er fattigt på råstoffer; skal vi derfor klare os i konkurrencen, er det helt nødvendigt, at vi har — ja, vi er helt afhængige af — en dygtig befolkning til at forme vort land i fremgangens tegn. Fremtid er ikke mindst uddannelse; jo bedre muligheder vi kan skabe for børnenes undervisning, for ungdommens oplæring, desto bedre rustet vil de være til at øge vort lands muligheder. Derfor er en god uddannelse en god investering. Befolkningen, forældrene er levende optaget af skolens fremtid; er der noget, der kan skabe debat ude i sognene, så er det skolens problemer, og det er godt så. Der må være åbne muligheder for den enkelte både i den almindelige undervisning, som alle skal modtage, og i den videregående, hvad enten den er af teknisk, af praktisk eller af teoretisk art. Det må være i fællesskabets interesse, at enhver har mulighed for at få den uddannelse, der svarer til vedkommendes evner. Man må tilstræbe en situation, hvor ingen hindres hverken af økonomiske, sociale eller afstandsmæssige forhold i at blive oplært i det, han har evner eller lyst til. Derfor drejer det sig fra politisk side om at skabe frie muligheder i skolelovgivningen, at der er tilstrækkeligt med uddannelsessteder, at der er undervi-